

Mötesanteckningar

Rådets möte den 25 mars 2026

DATUM	2026-03-25
PLATS	Länsstyrelsen, Hamngatan 4, Jönköping
ORDFÖRANDE	Brittis Benzler, Länsstyrelsen
SEKRETERARE	Jacob Mild, Länsstyrelsen

Närvarande ledamöter

Andreas Johansson	Sandahls Logistik	Jenny Kongseryd	Jönköpings Energi (ersättare)
Catherine Legrand	Jönköping University	Kenth Williamsson	Vaggeryds kommun
Christina Nyemad	LRF	Rikard Bunnvik	Jönköpings kommun
Esbjörn Karlsson	Skanska	Sara Lindberg	Nässjö kommun
Henrik Dahlström	Handelskammaren	Tommie Ekered	Region Jönköpings län
Jane Ydman	Region Jönköpings län		

Övriga deltagare

Daniel Badman	Handelskammaren Jönköpings län (föredragande)
Lina Larsson	Vaggeryds kommun (beredningsgruppens representant)
Lydia Olofsgård	Energikontor Norra Småland (föredragande)
Natalia Jones	Energikontor Norra Småland (föredragande)
Annika Pers Gustafsson	Länsstyrelsen (föredragande)
Jesper Agrelius	Länsstyrelsen (föredragande)
Catarina Kristensson	Länsstyrelsen
Emma Willaredt	Länsstyrelsen
Jacob Mild	Länsstyrelsen
Rikard Larsson	Vaggeryds Energi (föredragande)

Ledamöter som hade förhinder och ej deltog: Anders Gunnarsson (Ragn-Sells), Anna-Karin Zinnerfors (Elmia), Andreas Georgii (Castellum), Cecilia Löf (Atteviks), Emilie Walfridsson (Region Jönköpings län), Emelie Liberg (Försvarsmakten), Fridolf Eskilsson (Jönköping Energi), Greger Larsson (Svenska kyrkan), Gunnar Holmstedt (Kanadevia Inova), Johan Thor (Friskis & Svettis), John Wibrand (Swegon), Jonas Klarén (Garo), Kristine Hästmark (Gnosjö kommun), Magnus Olsson (Länsförsäkringar), Mats Holmstedt (Tranås kommun), Mårten Lindberg (HSB), Pia Odin (Värnamo Energi), Susanne Wahlström (Habo kommun), Therese Petersson (Sävsjö kommun), Tobias Pettersson (Värnamo kommun), Ulrika Strömberg (Husqvarna Group), William Axelsson (FC Gruppen)

Punkt 1. Mötet öppnas och inledning

Landshövding Brittis Benzler hälsade välkommen till Klimatrådets första möte för 2026. Dagordningen fastställdes.

Punkt 2. Föregående mötesanteckningar

Mötet den 10 december 2025 innehöll bland annat:

- Andreas Johansson, Sandahls Logistik, välkomnades som ny ledamot i rådet och presenterade Sandahls klimatarbete.
- Rådet tog ställning till Klimatveckan 2026: den genomförs vecka 42 med sloganen "Tillsammans för en hållbar framtid".
- Rådet ställde sig bakom verksamhetsplan och budget för 2026 och gav beredningsgruppen i uppgift att koordinera genomförandet.
- En genomgång gjordes av det regionala arbetet med energiplanering och elektrifiering, inklusive en lägesrapport från JET – Jönköpings län elektrifierar tillsammans.
- Projektet EFFEKT presenterades och rådet diskuterade framtida behov och inriktning för en eventuell fortsättning.

Rådet fastställde mötesanteckningarna och lade dem till handlingarna.

Punkt 3. Energikontoret Norra Smålands årsresumé

Lydia Olofsgård, Energikontor Norra Småland, presenterade energikontorets årsresumé för 2025. Årsresumén bifogas som bilaga till mötesanteckningarna.

Lydia betonade ordet "tillsammans". Energikontoret ska vara en katalysator och gör framförallt saker tillsammans med andra. Hon lyfte det osäkra omvärldsläget men underströk att arbetet ändå fortsätter framåt. Mötesplatser skapas och nya samarbeten uppstår.

Det är utmanande att hänga med i omvärldens svängningar, men det handlar om att minska vår osäkerhet och bygga robusthet. Bilden i media säger ofta en sak, men i mötet med företag och organisationer berättas en annan historia. Det är viktigt att vi bär berättelsen om att omställningen pågår här och nu.

Punkt 4. Vaggeryds Energi

Rikard Larsson, VD för Vaggeryds Energi, presenterade samarbetet mellan Vaggeryds Energi och Waggeryd Cell som tilldelades Klimatpriset 2024.

Cirka 40 procent av fjärrvärmenätet i Vaggeryds kommun utgörs idag av spillvärme från Waggeryd Cell – 30 GWh spillvärme av totalt 80 GWh.

Projektet innebar behov av flera tillstånd och projektet fick stöd av Klimatklivet.

Rikard betonade vikten av full transparens, tillit och acceptans i samarbetet. Parterna har litat på varandra och var och en äger sin del. Teknik och relation samspekar. Kommunikation mot boende har varit viktigt för att skapa acceptans i samhället för de grävarbeten som behövde genomföras: inbjudan av grannar till huvudkontoret, brev efter avslutat arbete för att tacka för tålamodet samt skyltning.

Investeringen ger utrymme i energisystemet som möjliggör framtida investeringar.

Punkt 5. Regional handlingsplan för elektrifiering

Daniel Badman, näringspolitisk chef på Handelskammaren Jönköpings län, inledde med ett näringsperspektiv på elektrifieringen. Fossilfri och stabil el till konkurrenskraftiga priser är vad verksamheterna behöver. Länet har två elområden med olika förutsättningar. Det finns många kopplingar till elektrifiering i länet, inklusive företag som gynnas av utvecklingen, exempelvis kabeltillverkning.

Daniel betonade att vi måste vara redo när tekniska framsteg kommer. Vi måste vara i framkant för att kunna nyttja länets logistiska läge. En tredjedel av företagen i länet har vidtagit åtgärder för att själva vara rustade kopplat till energiområdet, exempelvis affärsavtal för att säkra priser. "Ett bra effektläge är guld värt" och kommer leda till fler investeringar. Ska vi klara visionen om plusenergilän krävs mod.

Annika Pers Gustafsson, Länsstyrelsen, presenterade utkast till regional handlingsplan för elektrifiering som är en precisering av länets klimat- och energistrategi. Handlingsplanen innehåller just nu nio åtgärdsförslag, som skickats som bilaga till dagordningen.

Rådet hade gruppdiskussioner om handlingsplanen. Från diskussionen framkom bland annat:

Grupperna var överens om att åtgärderna är väl formulerade, men efterfrågade tydligare mål, delmål och tidsspann för att möjliggöra uppföljning. Flera lyfte att klimatargument behöver kompletteras med andra drivkrafter, framför allt konkurrenskraft och affärsnytta, för att nå fler målgrupper och att det behövs en gemensam berättelse om vad planen ska uppnå.

Kommunerna pekas ut som ansvariga för åtgärder men har olika förutsättningar, vilket kräver samordning kring vem som bidrar med vad samt stöd till förtroendevalda som ska förklara och försvara beslut lokalt.

Transportsektorn ansågs underrepresenterad och bör synliggöras tydligare, inte minst i åtgärd 7 som föreslogs breddas från "logistikområden" till transportsektorn i stort och byta ton från utmaningar till möjligheter.

Åtgärd 9 föreslogs vidgas till energisystemet som helhet, med tydligare koppling till lantbrukets potential. Övriga förslag inkluderade att lägga till acceptans i åtgärd 3, innovation och digitalisering i åtgärd 5, kartläggning av kompetensbehov i åtgärd 6, samt att inkludera även mindre företags investeringar i åtgärd 8. Beredskaps- och sårbarhetsperspektivet lyftes som ett genomgående behov.

Punkt 6. Fortsättningsprojekt EFFEKT

Natalia Jones, Energikontor Norra Småland, presenterade projektet EFFEKT och planen för ett fortsättningsprojekt med fokus på regionalt ledarskap, konkurrenskraft och energiomställning.

Projektet EFFEKT kom till under energikrisen och pågår till och med 31 december 2026. Länet är i framkant vid en nationell jämförelse och metoden har spridits nationellt.

Natalia betonade behovet av att gå från energi som särfråga till en integrerad fråga, och att ha med sig vad som motiverar människor med olika perspektiv. Det finns också en önskan om ett större regionalt ledarskap.

Projektstart för fortsättningsprojektet planeras till 1 december 2026. EFFEKT kommer stötta genomförandet av den regionala handlingsplanen för elektrifiering.

Ställningstagande

I enlighet med Klimatrådets budget beslutade rådet att medfinansiera fortsättningsprojektet med 150 000 kr per år för åren 2026–2029.

Punkt 7. Pågående satsningar inom Klimatrådet

Jesper Agrelius, Länsstyrelsen, informerade om:

Uppdaterad koldioxidbudget och "Spara in 1 av 5 för klimatet"

Länets koldioxidbudget är uppdaterad och finns som verktyg och rapport på Klimatrådets webbplats ([Uppdaterad statistik för länets koldioxidutsläpp - Klimatrådet Jönköpings län](#)). Koldioxidbudgeten visar att utsläppen måste minska med 21,5 procent per år. Länets utsläppsutrymme är förbrukat om fyra år om inte trenden ändras.

Kommunikationsinsatsen "Spara in 1 av 5 för klimatet" pågår under hela 2026. Jesper visade exempel på aktörer som anslutit sig och hur materialet kan användas.

Läs mer på [1 av 5 för klimatet - Klimatrådet Jönköpings län](#).

Klimatveckan och Klimatpriset 2026

Klimatveckan pågår vecka 42 och schemat är publicerat. Än så länge är inte så många aktiviteter publicerade, men diskussioner pågår med flera aktörer.

[Klimatveckan - Klimatrådet Jönköpings län](#)

Klimatpriset är nu öppet för nomineringar och stänger 30 juni.

[Klimatpriset - Klimatrådet Jönköpings län](#)

Punkt 8. Information från samverkansarenan

Lina Larsson, Vaggeryds kommun och representant från beredningsgruppen, informerade om samverkansarenans arbete.

Senaste mötet ägde rum 19 februari 2026 med tema elektrifiering och energiplanering. Deltagarna fick en presentation om nuläge och scenarier för Jönköpings läns elektrifiering utifrån produktion, distribution och användning.

Övergripande inspel från gruppdiskussionerna: energifrågan är högt på agendan hos många aktörer, kopplingar till beredskap och robusthet lyftes, och det finns ett önskemål om att samverkansarenan fångar upp förändringar på policynivå och sprider goda exempel från offentlig sektor och näringsliv.

Kommande samverkansarenor:

- 5 maj - demokrati, tillit och acceptans i klimat- och energiomställningen
- 17 september - gröna och blå lösningar (Stora Hotellet)
- 2 december - minskad konsumtion och ökad resurshushållning

Punkt 9. Övrigt

Länsstyrelsen lyfte ett erbjudande om att de gärna kommer på besök ute i era verksamheter och organisationer för dialog om klimat- och energistrategin och klimat- och sårbarhetsanalysen. Som exempel har Tranås kommuns arbetsgrupp för klimatanpassning besökts för en workshop kring tvärssektoriell samverkan. Snart besöks Handelskammarens nätverk för hållbarhetschefer för en dialog om demokrati och tillit i klimat- och energiomställningen. Intresserade organisationer kan kontakta Jacob Mild, Länsstyrelsen.

Hållbarhetslöftet för företag lyftes – ett nätverk för företag i länet som vill stärka sin konkurrenskraft och ta en aktiv roll i omställningen. Mer information: [Hållbarhetslöftet för företag | Länsstyrelsen Jönköping](#)

Punkt 10. Avslut och summering

Mötet summerades och avslutades.

Kommande möten 2026:

- 23 september kl. 09.00–11.00 (digitalt)
- 26 november kl. 13.00–16.00

Ledamöterna bjuds även in till Klimatprisets prisutdelning den 14 oktober.

Tack för ert engagemang!

Ordförande
Brittis Benzler
Landshövding

Sekreterare
Jacob Mild
Klimatrådssamordningen

Bilagor

1. Energikontorets årsresumé 2025

Året 2025

Energikontor Norra Småland

Ett län i rörelse trots en osäker omvärld

Energi- och klimatfrågan har under året som gått präglats av paradoxer och motstridiga rörelser. Samtidigt som vi har sett en explosionsartad utbyggnad av förnybar energi globalt, har utbyggnadstakten i Sverige dämpats betydligt. Ständigt tas nya kliv framåt i omställningen, ofta med hjälp av allt billigare teknik och innovativa samarbeten, men ändå går utvecklingen alldeles för sakta för att Parisavtalets mål ska uppnås. På EU-nivå märks skiftet från Green Deal till en agenda med fokus på konkurrenskraft, bland annat genom Omnibuspaketet och lättade krav på hållbarhetsrapportering. Samtidigt önskar företag i länet och landet förutsättningar för fortsatt omställning, för endast så kan de vara konkurrenskraftiga mot Kina och andra länder på längre sikt.

I Sverige har energipolitiken 2025 i hög grad handlat om att bana väg för kärnkraft, och tonläget kring förutsättningarna att nå nationella mål har varit högt. Konsekvenserna av den sänkta reduktionsplikten har under året blivit tydliga på kommunal såväl som regional nivå, när länets koldioxidutsläpp på ett bräde ökade med 18 procent. Detta i ett läge när en av fem fossila aktiviteter behöver försvinna per år för att länets koldioxidbudget ska nås.

Samtidigt spelar det roll vad vi gör på lokal och regional nivå. Vissa av länets kommuner är redan plusenergikommuner, fast självförsörjningsgraden på länsnivå är under 40 procent. Med en färsk klimat- och energistrategi pekas riktningen för länet ut, och vi ser med glädje och stolthet på alla de kliv som region, kommuner, kommunala bolag och näringsliv faktiskt tar. Här följer ett axplock av höjdpunkter där vi fått bidra till att ta vara på energiomställningens möjligheter för vårt län.

Energikontor Norra Småland

energikontoret@rjl.se

www.rjl.se/energikontoret

Årets höjdpunkter

Kunskap + möten = handling i bygg- och fastighetssektorn

Vi har fortsatt arrangera konferenser, seminarier och studiebesök för bygg- och fastighetsbranschen i länet. Effekten är tydlig: bland årets 234 deltagare från 98 företag har 34 procent redan påbörjat klimatförbättringar och ytterligare 40 procent planerar för det. 64 procent har ökat sin samverkan och nästan alla har stärkt sin kunskap.

Siffror i all ära – men resultaten syns bäst i konkreta initiativ. Ett exempel är hur Ahlsell och Återbruka, efter att ha mötts på ett av våra event, startade ett nationellt pilotprojekt för återbruk.

[Läs mer om samarbetet mellan Ahlsell och Återbruka](#)

Förstudie kring transportsektorn i länet uppstartad

Något vi får återkomma mer till nästa år är en ny spännande förstudie på området transporter. Förstudien ska genom ett nagelfarande av statistik och intervjuer med aktörer i länet ge oss svar på hur de transportrelaterade utsläppen är fördelade, och vad vi ska fokusera på för att med bäst effekt kunna minska utsläppen i länet.

[Läs mer om projektet.](#)

Elnätet i centrum för två nya viktiga satsningar

En insikt från vår konferens Plusenergiforum var att Sverige, oavsett satsning på kärnkraft eller inte, kommer att ha ett elsystem med betydligt mindre planerbar energiproduktion än tidigare. Det beror bland annat på att andelen förnybart ökar i länder i vår närhet, och våra elsystem hänger ihop. Elnätets utbyggnad och förmåga till flexibilitet är därmed avgörande för både länets och Sveriges konkurrenskraft oavsett vilken energipolitik vi har, och mer arbete här behövs!

Jönköpings län elektrifierar tillsammans

I våras startade Region Jönköpings län och Länsstyrelsen, med stöd av oss, arenan Jönköpings län elektrifierar tillsammans. Här möts det offentliga, elnätsbolag, Svenska kraftnät, näringsliv och företrädare för markägare för att skapa samsyn kring utmaningarna – ett viktigt steg för att stärka länets konkurrenskraft och nå målen i den nya klimat- och energistrategin.

[Läs mer om samverkan inom JET.](#)

Foto: Destination Jönköping

Flexibilitet i nätet

Vi har också startat igång ett nytt projekt om flexibilitet i elnäten. Tranås Energi är först i länet att testa en ny metod för att analysera flexbehov och kapacitet i det lokala nätet. De köper även in sex elbilar som ska fungera både som fordon och som energilager via vehicle-to-X-teknik.

”Det ska bli mycket intressant att se hur mindre batterier i elbilar bland annat kan bidra till att balansera belastningar och solcellsproduktion i vårt elnät, som annars förmodligen kommer ge oss stora problem i framtiden”, säger Sven Pålsgård, elnätschef på Tranås Energi.

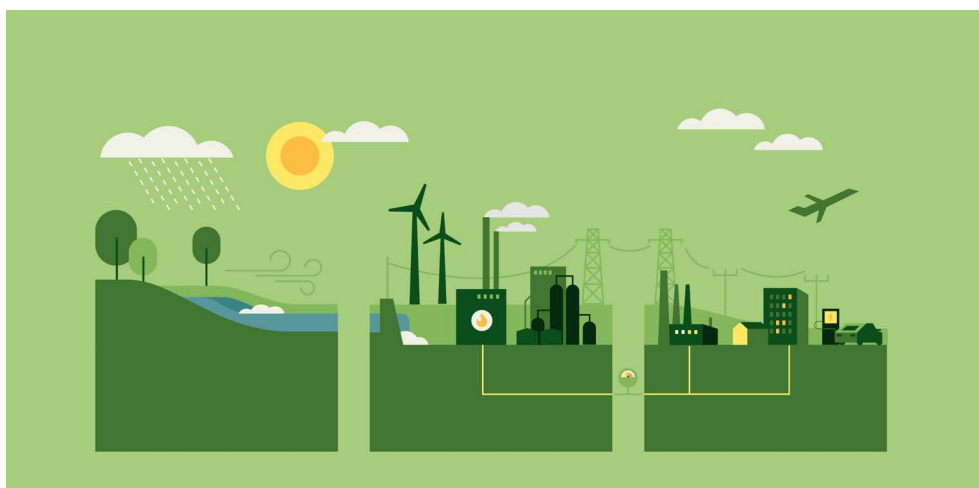
[Läs mer om projektet Smart flex](#)

Kunskap nyckel för att förstå energisystemet

Under året har ytterligare en del i den digitala utbildningen Energikällan tagits fram. Den visar hur dagens energisystem ser ut, både i länet och nationellt, och hur olika kraftslag samspelar. Vi har samtidigt tagit fram en energibegreppslista från A till Ö, för dig som ser undrande ut när termer som volatil, effekttariff, och flexibilitet kastas fram.

[Ta del av Energikällan](#)

Länet i framkant kring energi-planering

Hela 10 av länets 13 kommuner är nu engagerade i lokal energiplanering och har snart framtagna energiplaner. Vid jämförelser nationellt är det tydligt att vårt län ligger i framkant, och det är viktigt! Att bygga in energiperspektivet i kommunala frågor som översiktsplanering, näringslivsutveckling och beredskap är centralt för ett robust, hållbart och konkurrenskraftigt län, och nyckeln för detta stavas just energiplanering.

[Läs Aneby kommuns tankar om energiplaneringens vikt för näringslivsutveckling.](#)

Energieffektivisering gör mer för elräkningen än vad företagen tror

Vi fortsätter att prata energieffektivisering på företagsbesök runt om i länet. Slående detta år är hur ett ensidigt mediafokus på låga spotpriser får företag att missa att de ofta sitter i bundna avtal som inte gynnas av sommarens låga elpriser, och det faktum att fakturan i hög grad består av nät- och effekttavgifter. Dessa kostnader minskas effektivt genom energieffektivisering och kan även få kalkylen i solceller och batterier att se betydligt mer positiv ut.

Vi har delat åtta tips för att minska energikostnaderna. Ta gärna del av dem – och tipsa företag som vill ta nästa steg om att kontakta oss!

[Ta del av alla avsnitten här](#)

Mer cykling - för folkhälsa, klimat och stärkt resiliens

Vi har under året stöttat det regionala cykelarbetet på flera sätt. Kunskaps- och höjning kring bygdevägar, alltså att med enkla medel utöka vägrenen på lågtrafikerade vägar, har gjort att flera kommuner nu undersöker möjligheten till detta.

Cykeltävlingen Climate Cruiser Challenge har fått fler arbetsplatser att uppmuntra cykelpendling. Det är viktigt - för folkhälsan och klimatet förstås - men i år har även cykelns roll i ett robust energisystem seglat upp på agendan. Vid störningar eller kriser är cykeln det mest tillförlitliga färdmedlet för korta resor. Men för att kunna cykla i kris måste vi också cykla i vardagen. Det finns alltså många anledningar till att fortsätta att främja cykling även nästa år.

Läs mer om cykling i länets kommuner i 2024 års cykelbokslut som vi bistått med att ta fram.

[Region Jönköpings läns cykelbokslut 2024](#)

Vi blickar mot 2026

Amaras lag säger att vi ofta överskattar teknikens kortsiktiga effekter men underskattar dess långsiktiga. Det har stämt för solceller, batterier – och kanske stämmer det även för samhällsförändring i stort?

För fem år sedan hade Ryssland ännu inte invaderat Ukraina, extrema väderhändelser var inte årligt återkommande här hos oss, och hotet om en landsomfattande blackout – som Spaniens i våras – fanns inte på vår radar. Idag genomsyras allt vårt arbete av beredskap och stärkt resiliens mot såväl militära hot som extremväder och störningar i elnätet. Lokalt innebär det ökat fokus på kraftvärme, decentraliserad produktion, ö-drift och energilagring.

Vad som formar de kommande fem åren vet vi inte. Men om 2025 års trendord varit "planerbar", "fossilfri" och "kärnkraft" hoppas vi 2026 på ytterligare uppsving för begrepp som "flexibilitet", "energigemenskaper" och inte minst klassikern "energieffektivisering". Med potential till stärkt konkurrenskraft och ökad robusthet kanske vi kan hoppas att energieffektivisering får ett uppsving en gång för alla.

Vi hoppas också på att den stiltje som präglat 2025 avtar, där energiproducenter avvaktar med investeringar på grund av oklar efterfrågan, och efterfrågesidan väntar med att växla upp satsningar eftersom tillgången till ren och billig energi är osäker. Northvolts konkurs och Stegras skakiga framtid är exempel på den osäkerhet som präglar läget. En ny rapport från Mistra Electrification pekade ut långa tillståndsprocesser, för lågt pris på utsläpp och polariseringen i energidebatten som de tre stora hindren som just nu bromsar Sverige elektrifiering. Vi kan bara hålla med, och hoppas på att nästa års valrörelse adresserar alla dessa delar med lösningsorientering och systemtänk som ledord.

Vi går in i 2026 med insikten att omvärlden är mer osäker än på länge – men också med vissheten att de aktörer som fortsätter framåt, vågar utvecklas och prova nytt, är vinnare i längden. Och vi vet att många av dem finns här, i vårt län. Vi är lika laddade som alltid att bidra i det arbetet.

Energikontor Norra Småland